

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра природничо-наукових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор комунального
вищого навчального закладу

«Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

О. Л. Позднякова

«серпня» 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППН01 «Психологія»

Галузь знань	01	Освіта
Спеціальність	016	Спеціальна освіта
Рівень освіти	перший (бакалаврський)	

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія» для студентів першого курсу факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

РОЗРОБНИК:

Антоненко І. Ю., кандидат психологічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри природничо-наукових дисциплін

Розглянуто на засіданні кафедри природничо-наукових дисциплін
протокол від «01» вересня 2016 року № 01

В.о. завідувача кафедри
природничо-наукових дисциплін

І. Ю. Антоненко

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність 016 Спеціальна освіта	Семестр	1,2-й
Модулів – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години: 90 год	
Змістових модулів – 3		Лекції: 40 год.	Практичні, семінарські: 50 год.
Загальна кількість годин – 180			Лабораторні: год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2		Самостійна робота 90 год.	
		Модульний контроль	
	Вид контролю: екзамен		

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчального курсу: розкрити закономірності функціонування та проявів психіки людини, особистості, сприяти на цій основі формуванню загальної психологічної культури та компетентності студентів, їх готовності до професійної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- аналіз предмету вивчення психології як науки, історії її становлення та сучасної системи психологічних знань;
- вивчення понять психіки і свідомості, їх функцій і структур;
- розкриття типових психічних процесів і станів, їх змісту та функціонування;
- вивчення психологічної сутності понять особистості та діяльності;
- визначення специфіки психічних властивостей людини.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

- здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички зі загальної психології для аналізу й діагностики власних особливостей особистісної та пізнавальної сфери;
- вміння аналізувати науково-методичну літературу з питань загально-психологічної проблематики;
- вміння укладати схему базового психологічного дослідження з добром адекватних методів та методик;
- здатність диференціювати прояви типових та індивідуальних психологічних особливостей суб'єктів дослідження;
- здатність використовувати знання, уміння і навички з психології в професійній діяльності соціального педагога;
- здатність розуміти та пояснювати психічні процеси та властивості;
- здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні питання психології

Тема 1. Психологія як наука

Психологія як наука та навчальна дисципліна. Огляд історії виникнення та становлення психології. Зміст міфологічного, філософського і наукового етапів розвитку психології. Предмет та завдання психології на сучасному етапі розвитку суспільства. Джерела психологічних знань. Поняття про побутову та наукову психологію. Сучасна система психологічних знань, предмети вивчення теоретичних та практичних галузей психології. Місце психології в системі науки. Поняття психіки, її функції та структура.

Тема 2. Філософські та фізіологічні питання психології

Основні філософські питання в контексті їх психологічного тлумачення. Ідеалізм та матеріалізм про походження психіки та матерії. Проблема можливості та адекватності пізнання людиною світу та себе. Суть теорії психічного відображення. Особливості психічного відображення людини. Фізіологічні основи психічної діяльності. ВНД як основа функціонування психіки.

Тема 3. Свідомість

Поняття свідомості, диференціація понять психіки та свідомості. Зміст ідеалістичного та матеріалістичного тлумачення поняття «свідомість». Пізнавальна, регулятивна, рефлексивна, прогностична, комунікативна, креативна функції свідомості. Структура свідомості, її релятивний характер. Зміст та вияви компонентів свідомості – знань, цілеспрямованості діяльності, ставлень, самосвідомості. Рівні вияву психіки людини.

Диференціація свідомих та неусвідомлюваних аспектів психіки людини. Філогенетичні та онтогенетичні фактори формування свідомості.

Тема 4. Психологічне дослідження

Поняття про психологічне дослідження, його функції та принципи здійснення. Характеристика етапів процесу психологічного дослідження. Співвідношення понять «методологія», «метод», «методика». Класифікація методів психологічного дослідження.

Змістовий модуль 2. Психічні процеси та стани

Тема 5. Відчуття

Поняття про чуттєвий рівень пізнання людиною дійсності. Відчуття як базовий пізнавальний процес. Зміст пізнавальної, орієнтувальної й захисної функцій відчуттів. Поняття сенсорної депривації. Робота аналізаторів – фізіологічна основа відчуттів. Класифікація видів відчуттів і їх характеристика. Явище взаємодії відчуттів. Основні сенсорні властивості людини.

Тема 6. Сприймання

Поняття про сприймання, його значення та фізіологічна основа. Характеристика видів сприймання. Аналіз основних властивостей сприймання. Проблема адекватності сприймання людиною навколишньої дійсності. Роль сприймання у пізнанні людиною дійсності.

Тема 7. Увага

Поняття про психічні стани, їх ознаки. Увага як стан свідомості, її функції та фізіологічні основи. Види уваги за спрямованістю та активністю свідомості. Статичні та динамічні властивості уваги. Проблема неуважності, її причини та способи подолання.

Тема 8. Пам'ять

Поняття про пам'ять як пізнавальний процес, її роль в психічній діяльності людини. Наукові підходи до визначення механізмів роботи пам'яті – психологічні та фізіологічні теорії мнемічної діяльності. Класифікація видів пам'яті за об'єктом, тривалістю збереження матеріалу, активністю свідомості. Процеси пам'яті, їх функції та механізми роботи. Мнемічні якості людини.

Тема 9. Мислення

Поняття про раціональний рівень пізнання. Мислення як пізнавальний процес, його специфіка та функції. Опосередкований та узагальнений характер розумової діяльності людини. Фізіологічні основи мислення. Поняття про види, форми та операції мислення. Характеристика простих та складних операцій мислення людини. Види мислення: альтернативні класифікації. Поняття про вербальні та невербальні форми мислення, їх зміст. Індивідуальні розумові якості людини. Поняття про інтелект. Роль мислення в інтелектуальній діяльності людини.

Тема 10. Мовлення

Поняття про мову та мовлення як психологічні категорії. Функції мови та мовлення в психічній діяльності людини. Види мовлення та їх характеристика. Розвиток мовлення в процесі формування особистості.

Тема 11. Уява

Поняття про уяву як специфічний пізнавальний процес, її функції. Види уяви та їх характеристика. Механізми створення нових образів уявою. Роль уяви в творчій діяльності людини.

Тема 12. Емоції та почуття

Поняття про афективну сферу психіки, її функції для особистості. Позитивні та негативні наслідки дії афективного простору особистості. Взаємозв'язок афективної сфери з іншими проявами психіки людини. Емоції та почуття, їх диференціація. Фізіологічні основи переживання емоцій та почуттів, їх вісцеральні та експресивні прояви. Види емоцій та почуттів: альтернативні класифікації. Характеристика типових емоційних станів людини. Поняття афективної культури особистості, її виховання.

Тема 13. Воля

Поняття про волю як психологічну категорію, її функції в психічній діяльності людини. Філософські та фізіологічні основи вольової регуляції. Аналіз вольових дій. Вольові якості особистості.

Змістовий модуль 3. Психологічна характеристика особистості та діяльності

Тема 14. Особистість

Диференціація та співвідношення понять «індивід», «особистість», «індивідуальність». Альтернативні підходи до тлумачення поняття особистості у психології. Психологічна структура особистості, її релятивізм та функціональне призначення. Зміст структури особистості за А. В. Петровським та К. К. Платоновим. Аналіз факторів формування особистості в онтогенезі. Особистість як суб'єкт та об'єкт соціальної взаємодії. Поняття про соціальні ролі особистості, характеристика їх ознак та видів.

Тема 15. Самосвідомість особистості

Поняття про самосвідомість. Функції самосвідомості в психічній діяльності людини. Структура самосвідомості. Образ «Я» – центральний компонент структури самосвідомості, його зміст та вияви. Рефлексія як механізм самоусвідомлення та самоаналізу. Самооцінка, її види та механізми формування. Проблема впливу самооцінки на психічне здоров'я особистості. Поняття про рівень домагань. Психологічний захист, його зміст та призначення. Робота конструктивних та деструктивних механізмів психологічного захисту.

Тема 16. Діяльність

Поняття про діяльність, її функції та фізіологічні основи. Психологічна структура діяльності. Аналіз базових психологічних результатів діяльності. Основні онтогенетичні види діяльності людини.

Тема 17. Темперамент і характер

Поняття про темперамент як індивідуальну психічну властивість людини. Проблема типології темпераментів. Властивості темпераменту. Проблема корекції проявів темпераменту людини.

Поняття про характер як психічну властивість особистості. Огляд історії розвитку характерологічних вчень. Фізіологічні основи формування та вияву характеру. Місце характеру в загальній структурі особистості, його зв'язок з темпераментом. Структура рис характеру. Проблема співвідношення індивідуального та типового у характері. Поняття акцентуації рис характеру. Механізми формування характеру в онтогенезі. Поняття національного характеру.

Тема 18. Здібності

Поняття про здібності, їх природу. Види здібностей та їх характеристика. Кількісний та якісний вияв здібностей. Рівні розвитку здібностей. Проблема виявлення й розвитку здібностей.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Загальні питання психології					
1. Психологія як наука	9	2	2		5
2. Свідомість	9	2	2		5
3. Філософські та фізіологічні питання психології	9	2	2		5
4. Психологічне дослідження	9	2	2		5
Разом за змістовим модулем 1	36	8	8		20
Змістовий модуль 2. Психічні процеси та стани					
5. Відчуття	9	2	2		5
6. Сприймання	9	2	2		5
7. Увага	9	2	2		5
8. Пам'ять	9	2	2		5
9. Мислення	9	2	2		5
10. Мовлення	9	2	2		5
11. Уява	11	2	4		5
12. Емоції та почуття	11	2	4		5
13. Воля	9	2	2		5
Разом за змістовим модулем 2	95	18	22		45
Змістовий модуль 3. Психологічна характеристика особистості і діяльності					
14. Особистість	13	4	4		5
15. Самосвідомість	11	2	4		5
16. Діяльність	11	2	4		5
17. Темперамент і характер	13	4	4		5
18. Здібності	11	2	4		5
Разом за змістовим модулем 3	59	14	20		25
Разом	180	40	50		90

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	1	Психологія як наука	2
2	2	Свідомість	2
3	3	Філософські та фізіологічні питання психології	2
4	4	Психологічне дослідження	2
5	5	Відчуття	2
6	6	Сприймання	2
7	7	Увага	2
8	8	Пам'ять	2
9	9	Мислення	2
10	10	Мовлення	2
11	11	Уява	4
12	12	Емоції та почуття	4
13	13	Воля	2
14	14	Особистість	4

15	15	Самосвідомість	4
16	16	Діяльність	4
17	17	Темперамент і характер	4
18	18	Здібності	4
Разом			50

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	1	Психологія як наука За першоджерелами визначити матеріалістичне та ідеалістичне розуміння природи психіки. Погляди Р.Декарта, Лейбніца, В.Келера, В.Джеймса, В.Вундта. Результати представити у вигляді таблиці	5
2	2	Свідомість 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): <i>розвиток: диференціація, інтеграція, гетерохронність, компенсація розвитку, інтерпсихічне, інтрапсихічне, криза, психічне новоутворення, сензитивний період, зона актуального розвитку, зона найближчого розвитку.</i> 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом, підручником. 3. Підготуватися до семінарських занять, законспектувавши рекомендовані до тем літературні джерела, серед них обов'язково: – Выготский Л.С. Проблема обучения и умственного развития в школьном возрасте//Избранные психологические исследования. – М., 1956. – С.438-452 (чи: Выготский Л.С. Проблема обучения и умственного развития в школьном возрасте // Собрание сочинений в 6-ти т. Т.2, гл.6. – М., 1982. – С.246-254 та Выготский Л.С. Проблема обучения и умственного развития в школьном возрасте// Хрестоматия по психологии / Под ред. А.В.Петровского. – М., 1977. – С.409-415). – Выготский Л.С. Проблема возрастной периодизации детского развития// Вопросы психологии. – 1972. - №2. (чи: Выготский Л.С. Проблема возраста//Собрание сочинений в 6-ти т. Т.4. – М.: Педагогика, 1984. – С.244-256).	5
3	3	Філософські та фізіологічні питання психології 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): <i>рефлекс, рецептор, ефектор, аферентний шлях, ефекторний шлях, умовний та безумовний рефлекс, філогенез, онтогенез, вища нервова діяльність, умовно-рефлекторна діяльність, збудження та гальмування нервових процесів, ірадіація та концентрація збудження, гальмування зовнішнє, позамежнє, динамічний стереотип, перша та друга сигнальні системи.</i> Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом, підручником та джерелом 3. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): <i>сенсорика, відчуття, перцепція, сприймання, інтелект, розум, свідомість.</i> Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. 4. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом, підручником.	5
4	4	Психологічне дослідження Опрацювати питання «Методи психології» за підручником та	5

		заповнити таблицю «Характеристика методів психології» за наступними критеріями: назва методу, специфіка використання, переваги методу, недоліки методу	
5	5	Відчуття Опрацювати зміст тем за підручником та скласти порівняльну характеристику відчуттів та сприймань, виокремивши спільні та відмінні ознаки	5
6	6	Сприймання 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): <i>відчуття контактні, дистантні, екстероцептивні, інтероцептивні, пропріоцептивні; абсолютний поріг чутливості, поріг чутливості до розрізнення, адаптація, синестезія, сенсорна організація; вибірковість, константність, осмисленість, узагальненість сприймання, аперцепція, ілюзії, галюцинації</i> . Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом та підручником. 3. Підготуватися до семінарського заняття, законспектувавши на вибір рекомендовані до теми літературні джерела. 4. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): <i>уявлення; наочність, фрагментарність, нестійкість, узагальненість уявлення, персеверуючі образи</i> . Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. 5. Охарактеризувати сприймання як процес пошуку інформації	5
7	7	Увага 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): <i>увага, увага мимовільна, довільна, зовнішня, внутрішня; концентрація, стійкість, обсяг, розподіл, переключення, вибірковість уваги</i> . 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом та підручником. 3. Підготуватися до семінарського заняття, законспектувавши рекомендовані до теми літературні джерела	5
8	8	Пам'ять 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): <i>пам'ять, мнемічний; запам'ятовування механічне, смислове; відтворення, впізнавання, згадування, пригадування, спогади; пам'ять образна, словесно-логічна, рухова, емоційна, короточасна, довготривала, оперативна, мимовільна, довільна; обсяг пам'яті, крайовий ефект пам'яті, мобілізаційна готовність пам'яті</i> . Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом та підручником. 3. Законспектувати статтю: Заика Е.В., Баженова Е.В., Баженов А.С. Применение методики заучивания 10 слов в клинической психологии // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. - №7. – С.10-12. та на вибір рекомендовані до теми літературні джерела.	5
9	9	Мислення Скласти словник психологічної термінології за темами «Мислення», «Мовлення» 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): <i>мислення, опосередкованість, узагальненість мислення; аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, порівняння, конкретизація, класифікація, систематизація; поняття,</i>	5

		судження, умовивід; розуміння; наочно-дійове, наочно-образне, словесно-логічне мислення; мислення теоретичне, практичне; інтуїтивне, аналітичне; репродуктивне, продуктивне. Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом та підручником. 3. Підготуватися до семінарського заняття, законспектувавши на вибір рекомендовані до теми літературні джерела.	
10	10	Мовлення Здійснити письмовий аналіз означеної психологічної проблеми за допомогою картограми. 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): мова, мовлення, фонематичний, семантичний, словник активний та пасивний, граматики, морфологія, синтаксис, сигніфікативна та комунікативна функція мовлення; усне, писемне, діалогічне, монологічне, зовнішнє, внутрішнє мовлення; доповідь, промова, розповідь, лекція, виступ; фіксуюче, супроводжуюче, плануюче мовлення; неорганізований розмовний, образно-емоційний, науково-діловий стиль мовлення. 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом та підручником. 3. Законспектувати статтю: Леонтьев А.А. Речевая деятельность // Основы теории речевой деятельности. – М.: Наука, 1974. – С.21- 28. Підготуватися до семінарського заняття.	5
11	11	Уява 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): уява, фантазія; процеси уяви: аглютинація, гіперболізація, загострення, схематизація, типізація; уява пасивна, активна, відтворювальна (репродуктивна), творча. Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом та підручником. 3. Підготуватися до семінарського заняття.	5
12	12	Емоції та почуття 1. Здійснити словникову роботу (занести до термінологічного словничка та вивчити зміст понять): емоції, афект, почуття, настрої, пристрасть, стрес, фрустрація. Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом та підручником. 3. Підготуватися до семінарського заняття, законспектувавши рекомендовані до теми літературні джерела.	5
13	13	Воля 1. Підготуватися до словникової роботи в аудиторії. <i>Воля, перешкода, труднощі, довільна дія, вольова дія, вчинок.</i> 2. Опрацювати лекційний матеріал за конспектом та підручником. 3. Підготуватися до семінарського заняття, законспектувавши рекомендовані до теми літературні джерела.	5
14	14	Особистість Оформити щоденник подвійних нотаток за темою «Трактування поняття особистості в певній психологічній концепції»	5
15	15	Самосвідомість Охарактеризувати сучасні психологічні теорії особистості	5
16	16	Діяльність 1. Записати у словник визначення понять: діяльність, потреба, активність, мета, мотив, дія, рух, психічний образ – модель,	5

		<p>інтеріоризація, екстеріоризація, знак, навичка, вміння, звичка, динамічний стереотип, вправлення, індукція, інтерференція, операція, гра, навчання, праця; вмiти: давати психологічну характеристику видів діяльності людини.</p> <p>2. Дати психологічну характеристику педагогічної діяльності (письмово).</p> <p>3. Записати у словник визначення понять: спілкування, комунікативна сторона спілкування, інтерактивна сторона спілкування, перцептивна сторона спілкування, мова, мовлення, невербальна комунікація, між особистісна взаємодія, соціальні норми, соціальний контроль, роль, рольові очікування, рольові конфлікти, між особистісні конфлікти, бар'єри у спілкуванні, дружба, товариськість, ідентифікація, рефлексія, стерео типізація, каузальна атрибуція.</p> <p>4. Законспектувати статтю: Бодалёв А. А. Восприятие человека человеком. / Хрестоматия по психологии / Под ред. А. В. Петровского. – М.: Просвещение, 1977. – С.199-205.</p> <p>5. Записати у словник визначення понять: група, колектив, референтна група, асоціація, корпорація, конформізм, нонконформізм, колективізм, авторитет, керівництво, лідерство, колективістська ідентифікація, згуртованість, сумісність, конфлікт, громадська думка.</p> <p>6. Продумати соціометричні запитання для молодших школярів, для підлітків, для старшокласників.</p>	
17	17	<p>Темперамент і характер</p> <p>1. Скласти таблицю паспортів типів темпераментів</p> <p>2. Співставити типи акцентуацій характеру (за А.Є.Лічко).</p> <p>3. Визначити переваги та проблемні ситуації для кожного типу акцентуації</p> <p><i>Акцентуація</i> <i>Сильні сторони</i> <i>Слабкі сторони</i> <i>Рекомендації щодо корекції</i></p>	5
18	18	<p>Здібності</p> <p>1. Записати у словник визначення понять: задатки, загальні здібності, спеціальні здібності, обдарованість, талант, геніальність.</p> <p>2. На основі спостережень визначити загальні та спеціальні здібності у своїх найближчих друзів.</p>	5
Разом			90

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Загальна психологія» застосовуються такі методи:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен;

- **методи письмового контролю:** письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат;

- **методи самоконтролю:** самооцінка, самоаналіз.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Кількість балів	ЗМ 1				ЗМ 2									ЗМ 3				
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18
Практичні заняття (37 б)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3
Самостійна робота (18 б)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3
Поточний модульний контроль (15 б)	5				5									5				
Загальна кількість балів/2=Кількість балів за поточний контроль																		
Підсумковий контроль (екзамен) 30 б	30																	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 81 (добре)		
D	64 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 63 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Перелік питань до екзамену:

1. Предмет психології як науки, її завдання.
2. Огляд історії становлення психології як науки.
3. Місце психології в системі наук. Галузі психології.
4. Основні напрямки сучасної психології.
5. Поняття про психіку та функції.

6. Структура психіки.
7. Відмінності психіки людини від психіки тварин.
8. Ознаки психології, принципи психологічної науки.
9. Аналіз методів психології.
10. Поняття про психологічне дослідження, його завдання, принципи та етапи.
11. Багаторівневість людської психіки.
12. Свідомість як вища форма відображення, її функції.
13. Структура свідомості.
14. Співвідношення понять індивід – особистість - індивідуальність.
15. Сутність поняття особистості, її ознаки. Соціалізація особистості.
16. Сутність поняття індивідуальності, її ознаки.
17. Філогенетичні та онтогенетичні фактори формування свідомості.
18. Структура особистості та характеристика її компонентів.
19. Психоаналітична структура особистості.
20. Спрямованість особистості та її складові компоненти.
21. Самосвідомість, її функції та складові компоненти.
22. Образ «Я», його склад та призначення.
23. Самооцінка, її види та механізми формування. Рівень домагань.
24. Психологічний захист, його призначення та види.
25. Поняття про відчуття та їх фізіологічні основи.
26. Характеристика видів відчуттів.
27. Основні сенсорні властивості людини.
28. Сприймання як пізнавальний процес, його функції та фізіологічні основи.
29. Види сприймання.
30. Перцептивні властивості людини.
31. Поняття про пам'ять, її призначення та теорії функціонування.
32. Характеристика видів пам'яті.
33. Процеси пам'яті та їх характеристика.
34. Мнемічні якості людини та шляхи їх вдосконалення.
35. Мислення як пізнавальний процес. Фізіологічні основи та операції мислення.
36. Основні форми та види мислення людини.
37. Якості мислення людини.
38. Сутність мови та мовлення як психологічних категорій. Функції та види мовлення.
39. Поняття про уяву, її функції та види.
40. Механізми створення нових образів уявою людини.
41. Увага як стан свідомості, її призначення та види.
42. Властивості уваги людини.
43. Сутність емоцій та почуттів, їх функції та фізіологічні основи.
44. Характеристика видів емоцій та почуттів.
45. Форми переживання емоційних станів людиною.
46. Поняття про волю як психологічну категорію, її філософські та фізіологічні основи.
47. Вольові дії особистості.
48. Характеристика вольових якостей людини.
49. Темперамент, його фізіологічні основи та характеристики.

50. Властивості темпераменту.
51. Характеристика типів темпераментів.
52. Поняття про характер, його структура.
53. Фактори та вікова динаміка формування характеру.
54. Акцентуації характеру.
55. Поняття про здібності та задатки. Теорії детермінації здібностей.
56. Види здібностей, рівні вияву.
57. Поняття про діяльність, функції та фізіологічні основи.
58. Структура діяльності.
59. Характеристика психологічних результатів діяльності, основні онтогенетичні види діяльності.
60. Спілкування як специфічний вид людської діяльності, функції та види

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. для студ. вищ. навч. закл. / М. Й. Варій. – [3-є вид.]. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
2. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию : курс лекций / Ю. Б. Гиппенрейтер. – Москва : ЧеРо, при участии издательства Юрайт, 2002. – 336 с.
3. Загальна психологія : навч. посіб. / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
4. Загальна психологія: підручник для студ. вищ. навч. закладів / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук ін.; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К. : Каравела, 2011. - 464 с.
5. Копець Л. В. Психологія особистості : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Копець. – К. : Вид дім. «Києво-Могилянська академія», 2007. – 460 с.
6. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навч. посіб. / М'ясоїд П.А. – 2-ге вид., допов. – К. : Вища шк., 2001. – 487 с.
7. Маклаков А. Г. Общая психология / А. Г. Маклаков. — СПб : Питер, 2001. – 592 с.: ил.
8. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посібник / С. Д. Максименко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 222 с.
9. Павелків Р. В. Загальна психологія: підручник / Р. В. Павелків. - К. : Кондор, 2012. – 576 с.
10. Психологія : підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова]. – К. : Либідь, 2001. – 560 с.

ДОДАТКОВА:

11. Введение в психологию /под ред. А.В. Петровского. – М. : Академия, 1995. – 496 с.
12. Дубровина И. В. Психология : учебник для студ. сред. пед. учеб. заведений / И. В. Дубровина, Е. Е. Данилова, А. М. Прихожан. – М. : Просвещение, 1999. – 464 с.
13. Изард К. Е. Эмоции человека / К. Е. Изард. - М. : Изд-во Моск. ун-та, 1980. – 440 с.
14. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. - М. : Политиздат, 1977. – 304 с.
15. Лурия А. Р. Внимание и память / А. Р. Лурия. - М. : Просвещение, 1975. – 108 с.
16. Немов Р. С. Психология : в 3 кн. - Кн. 1 / Немов Р.С. – Москва : Гуманит. изд.

центр ВЛАДОС, 1997.– 688 с.

17. Немов Р.С. Психология : в 3 кн. - Кн.2 / Немов Р.С – Москва : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1997. – 608 с.

18. Обухова Л. Ф. Детская психология: теории, факты, проблемы / Л. Ф. Обухова. – М. : Тривола, 1995. – 360 с.

19. Психология : словарь / А. В. Петровский, М. Г. Ярошевский. – М. : Политиздат, 1990. – 494 с.

20. Психология человека от рождения до смерти / [под ред. А.А. Реана]. – СПб. : пройм ЕВРОЗНАК, 2006. – 651 с.

21. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб. / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2011. – 464 с.

22. Селье Г. Стресс без дистресса / Г. Селье. – М. : Прогресс, 1979. – 124 с.

23. Семиченко В. А. Психология эмоций / В. А. Семиченко. – К. : Магістр-S, 1998. – 128с.

24. Столяренко Л. Д. Основы психологии / Л. Д. Сторяренко. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1997. – 721 с.

25. Шеффер Д. Дети и подростки: Психология развития / Д. Шеффер. – СПб : Питер, 2003. – 263 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. psy.net.ru
2. www.igpate.gom
3. www.trainiings.ru
4. [psv-corp\(g\)carrier.kiev.ua](mailto:psv-corp(g)carrier.kiev.ua)
5. <http://www.readbookz.com/books/176.html>
6. <http://www.ebk.net.ua/>